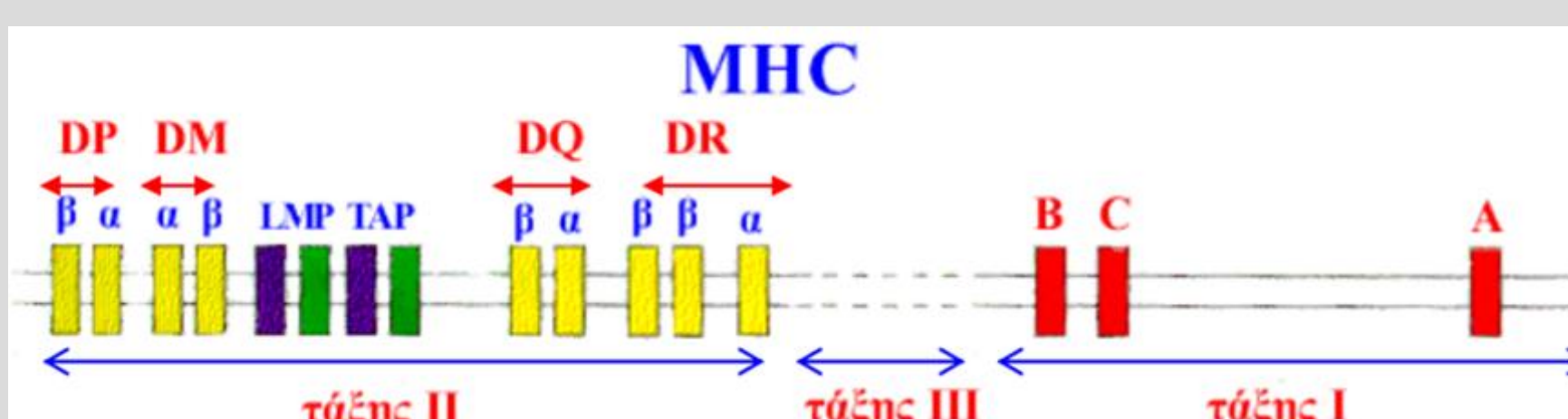

Εισαγωγή

Κάθε 4 λεπτά κάποιος διαγιγνώσκεται με καρκίνο του αίματος. Η λευχαιμία είναι ο πιο συνηθισμένος καρκίνος στην παιδική ηλικία. Για τους περισσότερους ασθενείς η μεταμόσχευση μυελού των οστών είναι η μόνη τους ελπίδα. Μόνο 3 στους 10 ασθενείς θα βρουν συμβατό δότη από την οικογένεια τους, η ζωή των άλλων 7 εξαρτάται από εθελοντές όπως εμείς.

Τα ανθρώπινα λευκοκυτταρικά αντιγόνα (HLA) είναι ένα σύστημα αντιγόνων τα οποία εκφράζονται από ένα σύνολο γονιδίων που βρίσκονται πάνω στο βραχύ σκέλος του χρωμοσώματος 6, οργανώνονται σε 3 κατηγορίες (I,II,III) και κάθε μία αντιστοιχεί σε πολλούς γονιδιακούς τύπους (A,B,C). Διαφορετικά HLA εκφράζονται στα κύτταρα κάθε οργανισμού καθορίζοντας τον «ιστικό τύπο» του.

Καθώς οι πιθανότητες ιστικής ομοιότητας μη συγγενών είναι εξαιρετικά χαμηλή (1:1.000.000) χρειαζόμαστε πολλούς για να αυξήσουμε τις πιθανότητες κάθε ασθενής να βρίσκει έγκαιρα το δότη που θα του χαρίσει ζωή.

Σκοπός

Ο σκοπός της παρούσας πρακτικής είναι διπλός. Στοχεύει στην εύρεση στο σύνολο των εθελοντών δωτών του κέντρου, που έχουν καταχωρηθεί στην παγκόσμια δεξαμενή δωτών, αυτών που εμφανίζουν νέα αλληλία HLA. Επιπρόσθετα πρωταρχικός σκοπός στο κέντρο είναι η διαρκής προσέλκυση εθελοντών δωτών.

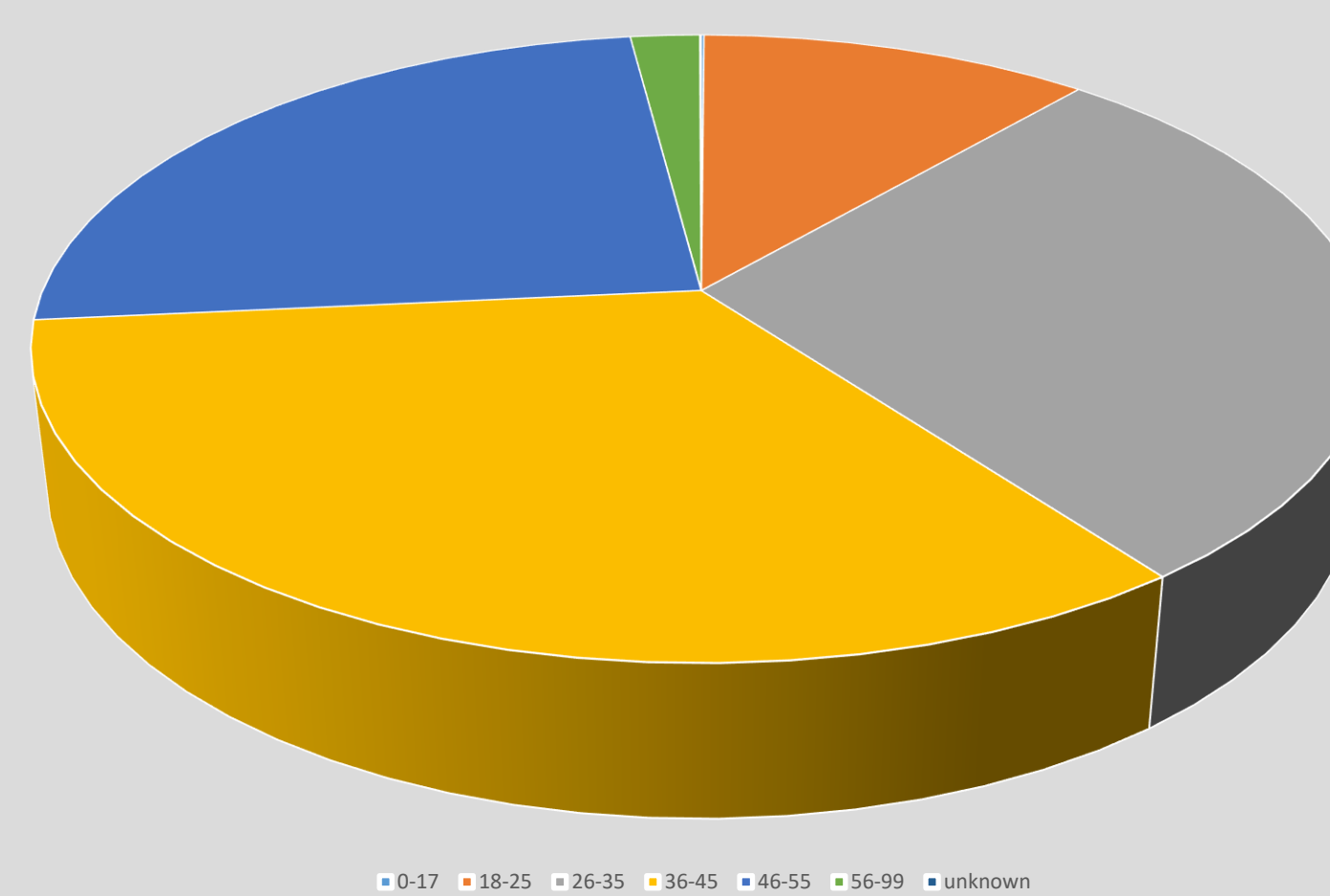
Μεθοδολογία

- Η πρακτική διεξήχθη κατά το χρονικό διάστημα Νοέμβριος 2021 με Φεβρουάριος 2022
- Πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις ενημέρωσης, αιμοδοσίες και αποστολή kit στις οικίες των ενδιαφερόμενων
- Πραγματοποιήθηκε αναζήτηση στην παγκόσμια τράπεζα δωτών BMDW (bone marrow donors worldwide) των εγγεγραμμένων δωτών του κέντρου και ανάλυση με βάση το φύλλο και την ηλικιακή ομάδα.
- Σύγκριση των αλληλίων HLA που ταυτοποιήθηκαν, με τα ήδη υπάρχοντα αλληλία της τράπεζας. Έγινε περαιτέρω ανάλυση των γονιδιακών τόπων των νέων αλληλίων.
- Πραγματοποιήθηκε στατιστική ανάλυση με τη χρήση του προγράμματος IBBM SPSS 26.

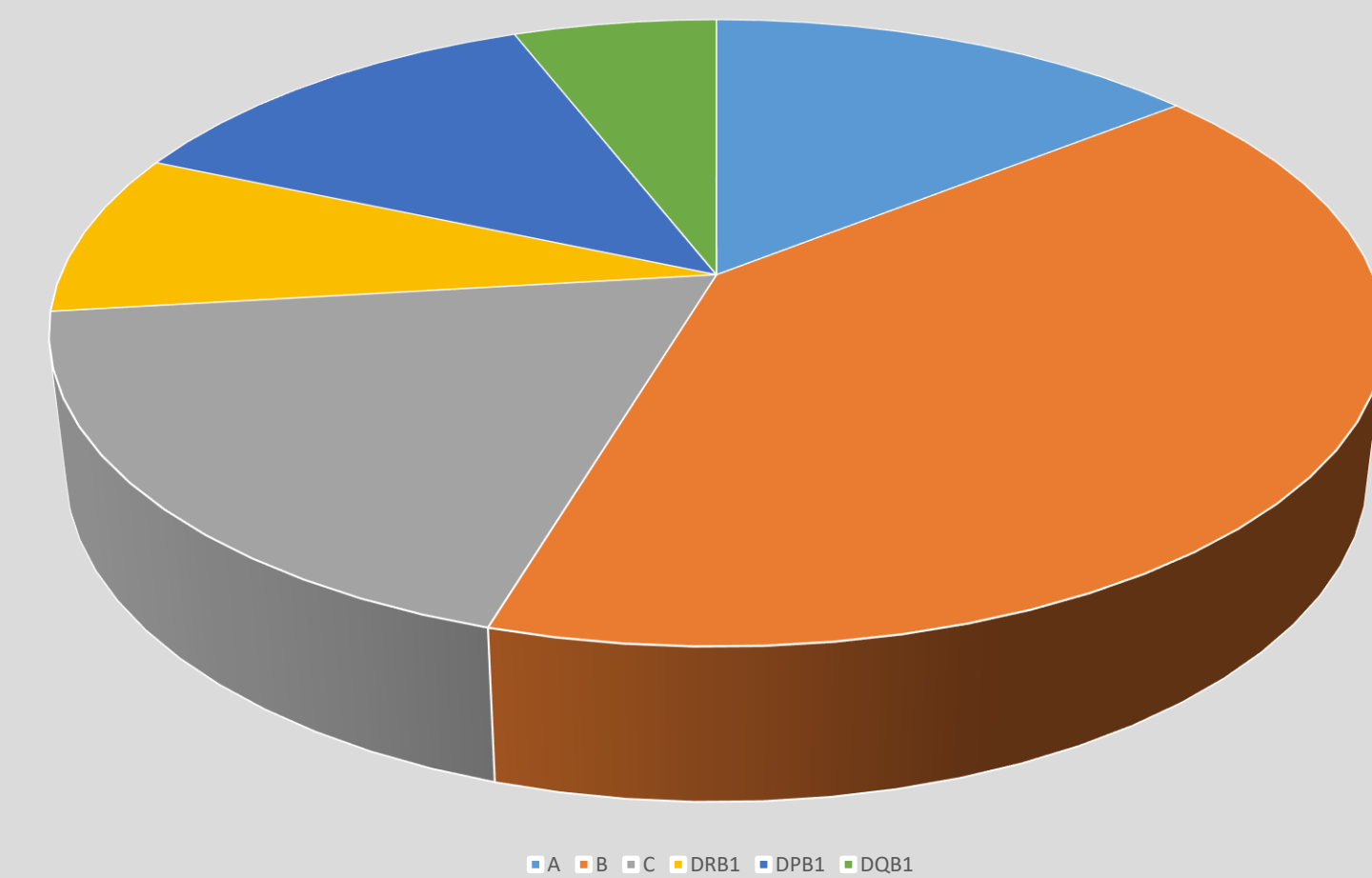
Αποτελέσματα

- Πραγματοποιήθηκαν 8 εκδηλώσεις ενημέρωσης οι οποίες προσέλκυσαν 726 άτομα. (ποσοστό περίπου 50% επί των δωτών του έτους)
- Μέχρι το 2019 ο μέσος όρος νέων δωτών του έτους ήταν 6.104, ενώ το 2020 και το 2021 οι εγγραφές μειώθηκαν σημαντικά λόγω του COVID-19 στις 1500 ανά έτος.
- Από τους εγγεγραμμένους δότες το 43% είναι θηλυκού και το 57% αρσενικού γένους
- Οι δότες με ηλικία 0-17 ετών αποτελούν το 0,08%, από 18-25 το 11.2%, από 26-35 το 28.4%, από 36-45 το 33.5%, από 46-55 το 24.4%, από 56-99 το 2% και οι δότες που δεν έχουν προσδιοριστεί το 0.04% (σχήμα 1).
- Εντοπίστηκαν 119 νέα και μοναδικά αλληλόμορφα HLA (ποσοστό 0.19% στο σύνολο των δωτών που έχουν ταυτοποιηθεί)
- Από αυτά το 40.3% διαφοροποιούνταν στο γονιδιακό τόπο B, το 18.5% στο C, το 14.3% στο A, το 12.6% στο DPB1, το 8.4% DRB1 και το 5.9% στο DQB1. (σχήμα 2)

Σχήμα 1: Ηλικιακή κατανομή εγγεγραμμένων δωτών

Σχήμα 2: Κατανομή των γονιδιακών τόπων των καινούριων αλληλίων

Συμπεράσματα

- Οι δράσεις ήταν ιδιαίτερα αποτελεσματικές
- Δεν παρατηρούνται αξιοσημείωτες διαφορές στο φύλο των δωτών του κέντρου
- Η πλειοψηφία των δωτών είναι ενδιάμεσων ηλικιών, το 86.3% βρίσκεται στο ηλικιακό πλαίσιο 26-55 ετών.
- Ο αριθμός των νέων αλληλόμορφων μπορεί να φαίνεται μικρός αλλά αποτελεί στην πραγματικότητα αξιοσημείωτο ποσοστό για τελείως καινούρια αλληλία.
- Το 73.1% των νέων αλληλόμορφων αφορούν γονιδιακούς τόπους της τάξης MHC I ενώ το 26.9% αφορούν MHC II.

Προτάσεις

Η τεράστια ποικιλομορφία των HLA καθιστά αναγκαία της ένταξη όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού ατόμων στην παγκόσμια τράπεζα μυελού των οστών, ενώ η διαρκής εμφάνιση νέων αλληλόμορφων ενισχύει ακόμα περισσότερο αυτή την ανάγκη. Οι εκδηλώσεις ενημέρωσης και προσέλκυσης δωτών έχουν πολύ ενθαρρυντικά αποτελέσματα και θα πρέπει να γίνουν προσπάθειες περαιτέρω ανάπτυξης τους.

Βιβλιογραφία

Bone Marrow Donors Worldwide – BMDW

Αρχεία ΚΕΔΜΟΠ «χάρισε ζωή»

